

**МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ ДЗ
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д.УШИНСЬКОГО»**

**Стратегії підвищення якості мистецької
освіти в контексті змін сучасного
соціокультурного простору**

**Матеріали і тези
I Міжнародної науково-практичної конференції
(ОДЕСА 13-14 жовтня 2017 р.)**

Одеса 2017

УДК : 373.67 : 37.018.46-021.3

Стратегії підвищення якості мистецької освіти в контексті змін сучасного соціокультурного простору. Матеріали і тези I Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса 13-14 жовтня 2017 р.). — Одеса: ПНПУ імені К.Д. Ушинського, 2017. — 91 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського». Протокол № 3 від 26.10.2017 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор - доктор педагогічних наук, професор **О. Є. Реброва**;

Заст. редактора - кандидат педагогічних наук, доцент **З. С. Батюк**.

Пропонована збірка містить матеріали і тези I Міжнародної науково-практичної конференції, що відбувалася на базі факультету музичної та хореографічної освіти. Статті і тези порушують та розкривають найактуальніші проблеми мистецької освіти, що зумовлені сучасними соціокультурними трансформаціями.

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет ім. К.Д. Ушинського, 2017

Одеса 2017

*Ороновська Л. Д.
(Тернопільський національний
педагогічний університет ім. В. Гнатюка)*

МЕТОДИЧНА ПІДГОТОВКУ А МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У РАКУРСІ ІНТЕГРАЦІЇ З МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

Методика музичного виховання - одна з фундаментальних дисциплін у системі підготовки майбутнього вчителя мистецьких дисциплін, яка органічно поєднує теорію та практику, акумулює фахові знання та навчальний досвід, набутий в комплексі педагогічних, фахових предметів, зокрема, в класах вокально-хорових та виконавсько-інструментальних дисциплін (Г. Падалка [2], О. Ростовський [3] та ін.). Отже, пошуки шляхів оновлення змісту, форм, методів викладання курсу методики музичного виховання, на нашу думку, варто вирішувати зокрема і у ракурсі інтеграції з музично-виконавськими дисциплінами.

Такий об'єднаний підхід, з одного боку, активізує навчальну діяльність студента, з іншого - дозволяє апробувати на практичних заняттях елементи новітніх художньо-педагогічних технологій (Л. Масол [1]), використовуючи музичний матеріал, опанований у виконавських класах.

У рамках статті проілюструємо апробовані нами варіанти. Так, окремі теми лекційних та практичних занять з курсу методики музичного виховання можуть інтегруватися з темами з курсів історії української музики, хорознавства, практики роботи з хором, диригування, інструментальних виконавських дисциплін у формі підготовки «навчальних проєктів». Доцільними тут є теми, пов'язані із висвітленням педагогічних ідей, методичних напрацювань видатних українських митців. Прикладом у нашій роботі стало практичне заняття, проведене у формі захисту навчального проєкту «М. Леонтович - композитор, диригент, педагог».

Студенти групи були розділені відповідно до зазначених вище підтем проєкту, отже, готували окремі презентації із використанням візуального ряду, музичних ілюстрацій та ін. Особливістю проєкту став його заключний компонент - вивчення хорової мініатюри М. Леонтовича студентами групи під керівництвом одногрупника, який демонстрував кращий рівень хорової та диригентської підготовки (твір - на вибір студента-диригента).

Важливим у формі «захисту проєкту» є те, що студенти мають змогу прослухати попередньо підготовлену одногрупниками коротку презентацію-інформацію про творчий шлях М. Леонтовича, етапи його становлення як композитора, організатора культурно-освітньої справи в Україні, про стилістику його хорової творчості, про його методику роботи

з хоровими колективами. Отже, вивчення хорової мініатюри проходило активно, дозволяло оцінити, наскільки вдалою була інтерпретація твору диригентом, наскільки точними були його вказівки, що саме потрібно враховувати із проаналізованих спільно проблем у подальшій навчальній діяльності, педагогічній практиці.

Схожі навчальні проекти були присвячені вокально-хоровій творчості Б. Фільц, Л. Горової, композиторів, пов'язаних із Тернопільщиною, на прикладі творів, адресованих шкільній аудиторії.

За схожим алгоритмом готувалися проекти, пов'язані із організацією слухання інструментальної музики на уроках музичного мистецтва. Відмінністю є те, що студенти «моделювали» етап уроку у певному класі, де виконавець-інструменталіст виступав у ролі «вчителя», а однокласники-«учні» працювали із відповідним методичним забезпеченням (схеми аналізу твору, «Щоденники музичних вражень» (І. Гринчук) для початкової школи, роздатковий нотний матеріал та ін.).

У нашій практиці прослідковуємо, що студенти часто звертаються до навчальних посібників, які вміщують аналітичні матеріали, короткі відомості про авторів творів, списки рекомендованої літератури. Студенти, що опановують фортепіано як основний чи додатковий інструмент, часто використовують матеріали фортепіанних посібників, підготовлених І. Гринчук, О. Горбач, де представлені різножанрові твори українських композиторів.

Ми пропонуємо студентам ілюструвати не лише ті твори, які включені до репертуарного переліку затверджених програм з музичного мистецтва (чи інтегрованого курсу «Мистецтво»), а й представляти інші твори, для прикладу, сучасних українських митців, які використовуватимуться як варіативний компонент навчального репертуару.

В організації слухання музики школярами необхідно опиратися на поліхудожню специфіку мистецької освіти, що «розширює» межі різновидів музичної діяльності за рахунок збагачення літературним, візуальним контекстом, паралелями із хореографічним, театральним мистецтвом тощо. Так, важливою складовою цілісного процесу формування музичної культури школяра виступає розвиток умінь аналізувати й порівнювати музичні твори, виділяти характерні стилістичні, жанрові, змістово-образні ознаки твору, висловлювати власне ставлення до виконуваних чи прослуханих творів.

Результати наших спостережень засвідчили про важливість системної, методично обгрунтованої навчальної взаємодії в системах «вчитель - учні», «вчитель - учень», «учень - учні» із використанням новітніх художньо-педагогічних технологій, зокрема інтегративних,

інтерактивних, ігрових, про ефективність використання широкого спектру творчих завдань.

Отже, використання елементів інтеграції фахових дисциплін, поширення різновидів проектних, інтерактивних форм навчальної діяльності є ефективним засобом підготовки студентів до проходження педагогічної практики, до їх майбутньої фахової діяльності.

Література:

12. Масол Л.М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія / Л.М. Масол. - К.: Промінь, 2006. - 432 с.

13. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г.М. Падалка. - К.: Освіта України, 2010.-274 с.

14. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. / О.Я. Ростовський. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2011. -640 с.